

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 9. Zettortdeenâ 4tâ Merz 1837.

T a u n a s s i n n a s.

No Leelas Esers. Pee mums weenâs mahjâs tahda nelaime notifke, ka labba kohpiga faimneeze tur, tâi 2trâ Webruar deenâ agri ahtrâ nahwê no schihs pasaules aigahjusi. Tas tâ notifke: kad deenai austohf faimei bija us muischu jabrauz labbibû kulschanai ewest, tad winna uszehluées gahje patte sirgeem ehst doht; likfusé puifis uhdeni pahrnest un fillés eeleet, schi uskahpi us stalla-augschu sirgeem ehdamu eebahst. To darrijußi schi puifis, kad ohtru nehfi uhdena stalli bij eneffis, fazzijs: ej nu kufnâ uhdeni enest. Puifis aiseet to padarriht, faimneeze paleek ehdamu sirgeem bahschoht un swezze eefsch wehja luktura stalls deggote. Tas jau minnehts puifis to uhdeni pahrneffis ee-eet istabâ, bet faimneeze no stalla wehl ne atnahf. Sahk jau klauschnaht zits zittam, kur tik ilgi paleekoht? Aliseet weens us stalli, tur irr tumsch, swegze isdeggsu un apdissu; fauz, nekahda atbildeschana! — Panemm eedegtu swegzi un noeet zitti faimes laudis faimneezi melch, bet stalli naw, augschâ arri naw. — Get tannî klahbtuhdama schkuhnî woi ne buhs pahr treppem nokahpußi, bet deemschehl eerauga scho us plikkeem akmineem, ar kurreem schkuhnis isbruggehts, us mutti bes dsihwibas pee semmes guttoht! — Prohtams irr, ka winna tunfa, klehpî ehdamu nedama, nerviltoh kahju garr greesta gallu nospehrust un tâ nelaimigi us galwu nokrittusi. Gan dakteru tuhlin noaizinaja, bet neko wairs ne warreja lihdseht, faimneeze bija un palifke mirrusi. — Tê bija nu tai gohdigai faimnezei weens sohlii no dsihwibas eefsch nahwes, no laizigas dsihwofchanas schi bij weenâ ahtrumâ us muhschibû pahrzelta, un preefsch ta teefas funga zaur nahwi nowesta, kas zilwekus tâ teefahs, kâ tee taps no winna atrash.

Tapehz buhs mums ifbrihscham gattaweeem buht un Deerwu luht: „no peepeschas launas nahwes pasargi muhs mihlais Deewus un Kungs!“

Bet pascheem orri zik sinnadameem irr ja-
gahda ka nelaime ne warr notift. — Dauds
weetâs muischâs kâ mahjâs schkuhnî un pellu-
des stallu starpâ bes greesteem rohnahs; preefsch
tahdahn weetahm waijaga fahrtis jeb sklandas tai-
sift, jeb wehl labbaki irr kad no weena paschoh-
bella lihds ohtru ar dehleem pahrtaifa, un kur
jastaiga durwis eeleek, ne kâ tihri wallâ ween-
plandu atstaht, zaur to irr ta schè peeminneta
faimneeze ahtru gallu atraddusi. Tapat arri-
dsan luhtu behnimu jeb pagrabbu durwis kur
allasch pahri jastaiga, nekad ne buhs wallam
pamest.

B — g.

No Pohpes, 15tâ Webruar f. g. Wak-
kar, strahdneku svehtdeenâ, muhsu jaunam
zeenigam mahzitajam Willumam Hillner muhs
Pohpineekus, Kindneekus un Pijneekus kâ ih-
paschu drondi usdewe, un wianu mums kâ
muhsu ihpaschu gannu usrahdiya. Pohpes zee-
nings kungs, kâ muhsu trihs basnizu schehlsfirdigs
uskhopejs, ar Piltenes zeeniga prahwesta meet-
neku, Ahlawas mahzitaju, lihds ar teem zee-
nigeem mahzitajeem no Piltenes un Pusses, kas
ka paligi teem beedrojahs, un dauds faluhgti
kaimini zeenigi fungi to minnetu mums lohti
mihlu jaunu gannu muhsu Pohpes basnizâ ee-
wedde. Tee svehti wahrdi ko no altara mums
fazzijs, un tee, ar kurreem tee svechi mahzi-
taji to jaunu ammata beedri svehtijs, tas Almen,
ko us teem ar ehrgellem dseedaja, tahs svehtas
lubgschanas, ko tad lihds ar teem mahzitajeem
zeltôs pakrittuschi Deewam muhsu muhschigam
schehlotajam Jesus wahrdâ atnessam, muhsu
firdis un prahtu us debbesim pazehle, ar wahrdi

safkoht, wiss fo tur dsirdejam un isdarrisam un jo probjam isdarricht kohpā apnehmamees, mums prahtu atmohdinaja un firdi fasildija, tohs spredikus, fo muhsu mums ihpaschi at-wehlehts jauns mahzitajs mums fazzijs, ar tahdahm tizzibas assarahm usnehme, schee fā firdis eespeedahs, fa tee mums ne muhscham ne suddihs. No firds arri wehl lifikam teem atsuhtiteem fresscheem mahzitajeem til tabbi fā sawam pascham jaunam gammam par wissu to labbumu pateizibu fazziht, fo tee mums bij ap-gahdajuschi. Bet scheit wehl pateizam muhsu zeenigam fungam un tehram itt ihpaschi un no firds dibbina, fa wisch muhsu firds wehleschana-s uslukfodams, mums tahdu gammu irr at-aizinajis, zaure fo tahs nepeemirstamas mahzibas, fo winna pagohdinahs tehwa-tehws un tehws mums astahjuschi frehrtigi sels un ar deb-bess rassu spirdsinatas jo deenas jo wairak auglo-sees un wairosees. Lai debbess Tehws muhsu farsti mihlojameem zeenigeem fungem un winnu augsteem peederrigeem wissu to labprahfibu bag-gatigi atlihdina, ar fo tee muhsu jauna mahzitaja gohda-deenni irr isgrenojschi, — lai Wisch pats tohs wissus, fā muhs, eepreezina, kas mihligi us to ruhpejufchees, fa scho teizamu zeenigu fungu labfirdibas nodohims til jauki war-reja weiktees un isdohtees, fā pateezi neweenam tur ne gaddijahs truhkums no jebkahda labbuma.

Pohpes un Rindes draudses wahrdā: — pb.

* * *

Sinna no jaunas skohlas.

No Ahrlawas, tā 10ta Webruar 1837.
Ka bes labbahm skohlahm muhsu Latweeschu behrni wairs ne warr buht, ja teem ne buhs par neleescheem un besgohscheem usaugt, kas nei sawā semmes kohpeja kahrtā, nei zittur fur der-retu, un fa taggad tee behrni pahr wisseem skoh-las irr raddinajami, fā kristigi zilwei un fā pa-walstneeki gohdam turretees: to gan wissi gudri un mihligi fungi jau noprattuschi, un tapehz tee weenunmehr wairak us to ruhpes turr, tahdu labbumu Latweeschu klausigai un teizamai tautai apgahdaht. Ir mehs Ahrlawas kirspehlē to

ar firds-preeku fajuhtam. Jo, ar scho jaunu gaddu Pastendes un Lub-Eseres zeenigs fungū un tehws irr ittin labbu skohlu Lub-Eseres muischā lizzis eezelt. Tas ihsti derrigs skohlas-nams, kas tikkai kahdas wersts-tahluma no basnizfunga muischas zaure ta minnetra zeeniga funga mihsprah-tibū irr til jauki peekohpts, fa tur wairas ne sunteem skohlas behrneem papilnam irr labbas weetas, — gan wehl tuksch stahw, tapehz fa seenas un plahns eekschpuffe wehl mikli un flapji; bet schahs ruh-mes weeta irr paschā Lub-Eserē jauka istaba eerahdita, fur skohlas-behrni, fo mahzitajs is-lassijis, jau kohschi tohp mahziti. Wiss kas skohla waisjadsigs, tur jau irr redsams, jauki eetaisiti skohlas galdi ar faweeem sehdekleem istabas widdū, un winnas augschgallā skohlmeistera-frehslis, no fa sawus behrnus warr pahrfattihit un peeraudsiht. Schim frehslam irr blakkam un pretti leelas melnas tahpeles, fur weenai masas baltas bohkestabu tahpelites eeleek, un ohtrai zip-peres, pohz kurrahm mahza dseedah. Skohlas likkumi un laika-eedallischana arri seenas isgres-nohs, un jautri un tihi behrni tur jau ar preeku klausahs un drohschi atbild, kad skohlmeisteris mahza un jauta. Schis irr Zihrawas-Dser-wes skohla mahzijees un winna wahrdes irr Fridrik Steinfeld. Lai nu debbesu Tehws Pa-stendes un Lub-Eseres zeenigam fungam bagga-tigi atmaka to schehlastibū, fo ar schahs skohlas eezelschanu faweeem laudim irr parahdijis; lai schohs landis mohdina tahdu labbumu atsikt un, zit ween mahf un spehj, ar paßlafigu prahtu gohdbinah, un lai arri gohdigs skohlmeisters ar winna paligu — to wissu ustizzigi spehj isdar-richt, fo daudseem par labbumu paschfirt ap-nehmees.

Paldeewas Deewam, arri wehl zittur muhsu Ahrlawas kirspehlē skohlas rihtblahfina taisahs aust un atspihdeht un ta preeziga zerriba mums firdis lezzina, fa drihs arri mahzibas un tizzibas-gohda spohscha un filta faule scheit firdis augli-gas darrihs un nifna sahle jo deenas jo wairak suddihs un isnihks. —

Hugenberger.

Tee diwi nered sami zilweki *).

Kahds darba wihrs luhdse no fawa kaimina tabaka. Schis to no fabbata grahbams, tam kas winnu luhdse eedewe. Ohtrâ deenâ tas luhdsejs atnahf un atdohd tam weenu ohrta gabbalu naudas kas starp to tabbaku atraddes. Jebeschu zitti tam gribbeja eerunnaht to naudas gabbalu paturreht, winsch sawu rohku us kruhtim lizzis atbildeja: Schè eekschâ manniir labs un launs zilweks; tas labs zilweks fazzijs: ta nauda tew ne peederr, atdohd to sawam tuwafam, tas launs tam prettim: ne atdohd wiss, ta tewim peederr, jo tu ne effi to sadsis bet tannî tabakâ atraddis. — Tas labs zilweks tam atbildeja: tas newa teesa, tabaks tappe dohsts, un tas tew peederr, bet ne ta nauda. — Tas launs zilweks fazzijs: ne effi jel nerriß, ej us frohgu, nopehrz brandwihnu jeb zittu kahdu leetu, taws kaiminsch to nemas ne summa kur tas ohrta gabbals tam irr palizzis. — Tè nu mannis guhstija weens un ohtrs un ne nospreedu sawâ prahât, kurram buhschu klausift, kurram ne klausift. Tad peekussis buhdams gahju gulleht, bet ne warreju eemigt, kautschu gan wissu deenu biju strahdajis, un zitteem wakkareem saldi dusfeju, jo tee diwi neredsami zilweki eeksch mannas firds wissu nafti farroja, ta kâ es no nemeera ne warreju glahbtees, kamehr gaifma ause un es zehlohs apnemdamees sawam kaiminam to naudu atdoht, un to esinu taggad darrisjis. Nu juhtu sawâ firdi meeru, kad tas labs zilweks to launu irr uswarrejis.

Leezeet wehrâ: Esheet us sawahn firds dohmahm usmannigi, tad juhs juttiseet ka eeksch jums pascheem karsch irraid kas zellahs „no juhsu kahribahm kas farro juhsu lohzeflos“ un tè us labbu, tè us launu welk; tè meeru tè nemeeru dseende. — No tahdas farroschanas tee svehti apustuli muhs dauds weetas mahza. Lai jaunu Derribas grahmatu tikuschi laffam tad sevi wairak pasifsum un staigafim gaifchibâ wadditi no ta garra ta meera no weenas uswar-

reschanas us ohtru, jo deenas jo spehzigi us labbu buhdami, ne darridami to kas tik prahât schaujahs, bet apdohmadami fo frechts Deema wahrds un taisni semmes likkumi parwehl jeb aisleeds, sinnadami, ka ikweens pehz fawa darba dabbuhs algu.

B — g.

Swehdeenas darbs.

I.

Man swehdeenâ eijoht us basnizu
Kahds nabbags wihrs luhdse man dahwanu;
To labprah tam dewu kâ peenahkahs,
Lai pwehdeenâ ne raud, — bet preezajahs.

2.

Un brihuums! — us weetas man likkahs ta
Ka buhtu jau bijis es basnizâ! —
Tomehr tik nule turp gribbeju eet —!
Labs darbs kâ basniza! ta man nu schkeet.

R. S — z.

Teesas fluddinachanas.

Us Kursemmes Kambara teesas pauehleschanu tohp ta pee Wenteepils Lizenta peederriga Osteneeka bohde ar wisseem tur peederrigeem semmes gabbaleem no Zahneem 1837, us 6 gaddeem us arrenti isdohta un tas issohliishanas-terminus us 15tu un 16tu Merz f. g. no-lifts. Kam tadehl patiktu schihs leetas us arrenti nemt, lai peeminentas deenâs Wenteepils pilskunga teesas namimâ pulksten 12 preefesch puissdeenas atnahk, kur arri wissas waijadfigas summas dabbuhs.

Wenteepils pille, 16tâ Webruar 1837.

(T. S.) H. C. von Kortff, assessor.
(No. 712.) Altuars Ed. von Hertel.

* * *

Grendches pagasta teesa summanu darra, ka tas pee Kahwes (Kewelle muischas) peckafühts buhmeisters Pawel Holz, kas Grendches muischâ par buhmeisteru deenestâ bijis, nomirris. Us luhgshchanu winna atstahfas atraienes Ises ar klahfstahweju to Grendches muischas leel Niterei fainmeeku Janne Dudde, tohp wissi tee, kam tahdas taifnas prassifchanas pee ta nomirruscha buhmeistera Pawela Holza buhtu, usaininati, divu mehueschu starpâ un wisswehlak lihds rotu April f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees, ar to pamahzishchanu, ka tee kas ne peeteiktees, wehlak wairs ne taps klausiti. Tâlihds arridsan tohp wissi tee, kas peeminentam Holzam fo parradâ buhtu, us-

* Luhko Neem, gr. 7, 22, 23, un 2. Kor. gr. 4, 16.

aizinati, sawus parradus aizmaksah; kas ne peeteikfes, tam buhs dubbulti sawi parradi pagasta teefai jaatlihdsina. To buhs wehrā nemt!

Grendches pagasta teesa, 11tā Webruar 1837. I
(L. S.) ††† Spinne Krischis, pagasta wezzakais.
(Nr. 37.) Kollegien-Registratoris E. Schrwald, pagasta teesa flihweris.

No Verselbekas pagasta teesa tohp wissi tee, kam kahdas taisnas präffishanas pee ta nomirruscha Verselbekas Skerstenu mahju fainneeka Kahrla Grandau buhtu, ka arridsan tee, kas wiaman parradā palifufchi, usaizinati, lihds 4tu April 1837 scheit peeteikfes, jo wehlok neweens wairs ne taps klausibē, un teem parradeekeem sawi parradi dubbulti buhs jaatlihdsina. Verselbekas pagasta teesa, 4tā Webruar 1837. I

††† Ans Jaegermann, peefehdetais.
(Nr. 6.) L. Everts, pagasta teesa flihweri weetā.

Wissi tee, kam kahdas präffishanas pee teem Iggenes muischās fainneckeem Wezz-Japenu Kristap Gintera, Jaun-Japenu Krische Grinberg un Mikkeliwehweru Janna Mengel buhtu, tohp usaizinati, 6 neddelu starpā no appakschrafstas deenas, prohti

lihds rotu April s. g. pee Iggenes pagasta teesaas peeteikfes un teesaas spreduiu sagaidit.

Iggenes muischā, 25tā Webruar 1837. 2
(L. S.) Karl Straße, pagasta wezzakais.
Holm, pagasta teesaas flihweris.

Zittas fluddinashanas.

Tannī nakti no 14ta us 15tu Webruar tam Gallamuischās fainneekam Danker 2 sirgi nosagti: Weens sils, 7 gaddu wezs, ohtrs sarkans, ar blefftii peerē, 9 gaddu wezs. Kas no scheem sagteem sirgeom woi Gallamuischā woi pee ribta-mahzitaja Felgawā taisnu finnu dohs, labbu pateizibas naudu dabbuhs. I

* * *
Preefch pahri neddelahim tappe us leelzella ne tahl no Dohbeles Latweeschū mahzitaja muischās, bakkits ar smalku feewischku drahnu un ohderi pazelts. Kam tas fuddis, lai peeminneta muischā atsauzahs. 2

* * *
Tee flauzami lohpi Kr. Smahrdes muischā irr no Zahneem 1837 us arrenti dabbujani. Kam patiktu schohs lohpus us arrenti nemt, lai pee muischās waldischanas peeteizahs fur arri klahatas finnas dabuhs. 2

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Nihgā tannī 22strā Webruar 1837.

	Sudraba naudā. Nb. Kp.		Sudraba naudā. Nb. Kp.
3 rubli 59 kap. papibru naudas geldeja	I —	1 pohds kannepu	— 80
5 — papibru naudas . . . . —	I 38	I — linnu labbakas surtes	2 10
1 jauns dahlderis . . . . —	I 33	I — — fliktakas surtes	2 —
1 puhrs rudsu . . . . tappe mafsahts ar	I 20	I — tabaka	— 65
I — kweeschu . . . . —	I 90	I — dselses	— 65
I — meeschu . . . . —	I —	I — sveesta	2 —
I — meeschu = putrainu . . . . —	I 50	I — muzzā filku, preeschu muzzā	6 50
I — ausu . . . . —	I 70	I — — wiikschnu muzzā	6 75
I — kweeschu = miltu . . . . —	I 20	I — farkanas fahls	6 50
I — bikhdeletu rudsu = miltu . . . . —	I 60	I — rupjas leddainas fahls	5 —
I — rupju rudsu = miltu . . . . —	I 5	I — rupjas baltas fahls	4 50
I — firnu . . . . —	I 50	I — fmalkas fahls	4 25
I — linnu = sehklas . . . . —	I 50	50 grashī irr warra jeb papibres rublis un warra nauda stahw ar papibres naudu weenā mafsa.	
I — kannepu = sehklas . . . . —	I 50		
I — limmenu . . . . —	5 —		

Brihwdriffieht.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrahi von Braunschweig, grahm. pahrluhkotais.

No. 84.